

LBRIS

We know
books

Konstantinos Papadimitrakopulos

GHID PRACTIC PENTRU TINERI ȘI PĂRINȚI

VOLUMUL 1
Douăzeci
de teme esențiale

Traducere din limba neogreacă de
pr. Gavriil Ionescu

Editura Evanghelismos
București, 2026

Traducere din limba neogreacă după originalul

NEOI ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ, 1^ο βιβλίο

Autor: Κωνσταντίνος Γ. Παπαδημητράκοπουλος
(Konstantinos G. Papadimitrakopulos)

Cuprins

Prolog.....	5
Dialectul tinerilor de astăzi: „Fii cool!”	7
„Revoluția sexuală” a murit.....	13
De ce fumează tinerii?	20
Flirtul: cum abordăm acest subiect?	32
Tinerii și alcoolul.....	40
„Da iubirii, nu SIDA”?.....	52
Tinerii și banii de buzunar primiți de la părinți ..	62
Fotbalul și... amețea tineretului	73
Publicitatea și tinerii	85
„Unui băiat îi este interzis să aibă o prietenă?”	97
Sexul în adolescență: o peripeție în doi	103
„NU sclaviei Bisericii”?.....	116
Minunarea de ce aduc străinii sau despre imigranții din Grecia.....	122

De ce părăsesc adolescenții casa părintească?	128
„De ce avem nevoie de rugăciuni la școală?”	144
Nu mai vrem și alte lambade!	148
Când te simți inferior.....	155
Ziua „Sfântului Valentin”	163
Concubinajul: soluție sau capcană?	170
Există atei?	186
Epilog	202

DE ACELAȘI AUTOR,
în curs de apariție
la Editura Evanghelismos:

Ghid practic pentru tineri și părinți,
volumele II-IV
Pentru tineri, volumele II-III

Alte lucrări de același autor,
apărute deja la Editura Evanghelismos:

Revoluție la școală
TikTok și tinerii
Noți pierdute – cu ce preț?
Gașca sau grupul de prieteni?
Pentru tineri, volumul I

Coperta: Marius Giorgian Ion

Tehnoredactare: Larisa Barbu

Redactor: Valeriu Vațel

© Copyright pentru ediția în limba română

Editura Evanghelistos,

Str. Slt. Erou Gheorghe Ionescu nr. 5,

bl. 141, sc. 1, ap. 2, sector 4, București,

tel. 021 331 10 22,

e-mail: editura.evangelismos@gmail.com

www.evangelismos.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**PAPADIMITRAKOPULOS, KONSTANTINOS****Ghid practic pentru tineri și părinți / Konstantinos**

Papadimitrakopulos ; trad. din lb. neogreacă de Gavriil Ionescu. -

București : Evanghelistos, 2026

4 vol.

ISBN 978-630-6527-22-9

Vol. 1 : Douăzeci de teme esențiale. - București : Evanghelistos,
2026. - Conține bibliografie. - ISBN 978-630-6527-18-2

I. Ionescu, Gavriil (trad.)

2

159.9

316

Prolog

Să fim realiști! Prin cartea aceasta nu avem impresia că putem să „acoperim” toate problemele tinerilor de azi, fiindcă nu este posibil de realizat acest lucru printr-o singură carte, care are pretenția de a fi o „cărțică de buzunar”.

Totuși, în cadrul posibilităților concrete ale unei cărți, se va face expunerea a 20 de subiecte contemporane, de felul celor care poate nu există în nicio altă carte de acest gen. S-au depus toate eforturile a se face acest lucru într-un mod unic, adică prin argumente puternice, elemente și documente de netăgăduit, o fundamentare profundă care, cu siguranță, trebuie să preia din ele date științifice; s-au folosit elemente statistice, unde era nevoie, de vreme ce „numerele vorbesc de la sine”. Toate au fost incluse într-o analiză interesantă și cât se poate de concisă.

Chiar și numai acest fapt dovedește cât de profund ne-a preocupat fiecare subiect, dar și cât ne-am ostenit pentru adunarea și prezentarea tuturor acestor date, pentru a se afla și a se accentua adevărul, într-un mod mai presus de orice îndoială, lucru pe care suntem siguri că cititorul acestei cărți îl va aprecia.

De altfel, nu s-ar fi putut face altfel. Da, epoca noastră este grea. Și ce dacă ea se distinge prin belșug,

dezvoltare tehnologică, facilități etc.? În același timp nu se remarcă ea prin desfătări trupești, rătăcirea duhovnicească și pierderea busolei sufletești, un mod de viață evident materialist, caracter unilateral al abordării realității? Prin provocările, capcanele, opozițiile, haosul ideologic, mulțimea teoriilor, părerilor și concepțiilor, prin confuzia care, în general, domnește în cam toate aspectele vieții umane?

Și dacă acestea fac ca viața unui om matur să fie dificilă, oare nu devine ea cu cât mai grea pentru un tânăr sau o tânără, un adolescent sau o adolescentă, care în plus trebuie să facă față și pornirilor egoului și izbucnirilor inedite pe care le experimentează în viața sa? Mai ales atunci când el sau ea își caută identitatea, cine este cu adevărat și are nevoie de niște direcționări și îndrumări, pentru a merge înainte?

Așadar, să purcedem la analizarea unor aspecte cu care se confruntă tinerii de astăzi. Un „astăzi” așa cum îl trăim, însă la care noi, tinerii, trebuie să răspundem cu succes, să evităm locurile periculoase, să reușim lucruri vrednice de luat în seamă, să creștem ceva măreț... Și să facem o zi de mâine mai bună decât cea de azi. Da, noi, tinerii de astăzi...

Dialectul tinerilor de astăzi: „Fii cool!”

Haosul continuă în minunata limbă greacă... În ultimii ani, acesta a luat dimensiuni extrem de mari. Este o situație inacceptabilă, în cadrul căreia tinerii dau tonul, fiind în prima linie. Să vedem despre ce este vorba...

De la bun început, ceea ce trebuie subliniat este că tinerii de astăzi, în expresiile pe care le folosesc, nu mai creează, de fapt, nimic nou. Întotdeauna tinerii fiecărei epoci au avut propriul lor dicționar...

Motivul? Mai degrabă pentru că vor să iasă în evidență, să provoace o impresie deosebită celor din mediul lor sau, dacă vreți, pentru că nu ei acceptă nici modul de exprimare sau felul de viață al adulților.

Însă astăzi există o diferență. Dialectele tinerești ale generațiilor trecute erau, fără îndoială, restrânse. Le vorbeau anumite grupuri lăaturalnice – întotdeauna cuprinzând un număr mic de membri. Acum modul de exprimare al tinerilor are o răspândire mult mai mare, într-un grad în care trece și în exprimarea orală a adulților. Părinții și bunicii, de exemplu, ca să reușească să se înțeleagă cu copiii și nepoții lor, învață și ei cel puțin câteva elemente ale... jargonului. Ziariști, partide politice, diverși alți factori, care

intră sau vor să intre în legătură cu tineretul, uneori din motive de comunicare, alteori pentru anumite scopuri ascunse, preiau fraze ale tinerilor, chiar și în cuvântul scris. Astfel, acest jargon primește o bază mai mare și se transmite.

Apoi, trebuie spus că astăzi tineretul este împărțit în diverse grupuri, fiecare dintre ele constituind, în același timp, și un mod deosebit de viață: rockeri, punkiști, motocicliști, huligani, tineri care își petrec timpul doar prin discotecă etc. Fiecare grup își creează propriul jargon, încercând mereu să fie original și să aducă elemente inedite. Desigur, caracterul inovator merge întotdeauna spre ceea ce este mai rău.

Agramatismul sau caracterul semidoct al acestor grupuri (lipsite de o educație solidă) răspândește aceste expresii de tip jargon.

Dar, ca să fim înțeleși mai bine, este nevoie să prezentăm câteva astfel de elemente, înainte de formularea concluziilor noastre necesare.

Expresii precum: „mă scot”, „o caut cu lumânarea”, „mi-a căzut în poală”, „o să îl duc cu zăhărelul”, „mă fugăresc”, „fii atent, ce fază”, „este pe gustul meu”, „o rad”, „mă tolănesc”, „m-am lins pe bot” sunt deja cunoscute și foarte... clasice. Deja le folosesc toți.

Și astfel nevoia de inventivitate s-a tot mărit. Iată, de exemplu, ce a ieșit:

- „Și a crescut așa tare, e foarte *high*” (sus);
- „Ancorează-ți cm³” (metri cubi sau motocicletă);
- „Noi nu ne potrivim, amice, fiindcă tu ești foarte *out*” (pe dinafară);
- „Tot îmi zici că ești *down* (la pământ) cu totul, iar dacă ți-o tai (vorba), mi-o arunci”;

• „Bine, mă, mi-ai făcut-o iarăși, dar n-o să te împiedici ca Fundas?”¹;

• „Nu mă tem și te înșeli crezând de-a binelea că m-aș opri pe verde” (la semafor, când arată culoarea verde putem traversa; aici sensul este „nimic nu mă poate opri” – n. trad.);

• „Fac orice pentru o *love story*” (poveste de dragoste);

• „*Down* (jos) cu presa, numai funinginea este de ea” (adică scrie rău, consumă cerneala degeaba);

• „Mă fac că întârzii, poate se schimbă ruta” (poate nu mai este nevoie să fac un lucru care mi-a fost solicitat – n. trad.);

• „O arunc pe apa sâmbetei, să scap de-o treabă”;

• „Accelerația la maxim și curbele pe roșu” (adică a merge cu viteză mare);

• „În curba spre partea cealaltă, a picat uleiul (presiunea lui în motor), așa că m-am dus ca și cuiul și m-am dat de-a berbeleacul”;

• „Am luat-o la picior”;

• „Mi-am venit în fire”;

• „Mi-a sărit muștarul”;

• „Am împopoțonat-o, să arate bine” (înseamnă a împodobi ceva);

• „Plusez” (ca la poker);

• „Ușor, ratangiule, că te bag în scaunul cu roțile”;

• „Ni le-ai făcut pe toate vraște și ni s-au aprins becuțele” (de alarmă, cum se aprind și cele din

¹ Adică „ai tupeu să faci treaba asta, chiar dacă te pui în mare pericol”; Gheorghe Fundas a fost un cunoscut actor grec (1924-2010) (n. trad.).

bordul mașinii când e o defecțiune la instalația electrică – n. trad.);

- „Bag în mine ca spartul” sau „Îmi merge tare bine, o duc ca belferul”;

- „Acum, că te-am găsit în halul ăsta, sunt și eu *off* (terminat, praf) de-a binelea”;

- „Da, bine și OK, zâna mea, însă nu le prea socotești bine. Ne iei cu scandal, ne-o arunci cu furie, joci cu noi alba-neagra, te faci că ne dai ceva și dacă îți arătăm obrazul, sari în sus, la ceartă”.

Aceste expresii au fost folosite la început de persoane mărginașe, care aveau legătură cu rockul, cu drogurile și cu închisorile. Și cu toate că în anii '70 (se referă la perioada 1970-1980 – n. trad.) asta era limba vorbită întotdeauna de un număr mic de indivizi, încet-încet a trecut la tot tineretul.

Cum s-a întâmplat asta? Este foarte simplu. Tinerii se află în legătură cu locurile în care trăiesc și se mișcă, în mod exclusiv, aceste grupuri, adică discoteci, cafenele, săli de jocuri electronice, găști de motocicliști etc. Apoi au contribuit mult – influențele „puternice”, când este vorba despre așa ceva – mass-media, benzile desenate, televizorul, aparatele video, ziarele, iar mai nou internetul și rețelele de socializare.

Apoi urmează alte mijloace, precum muzica, de la repertoriul laic grecesc până la cel străin. Fiindcă melodii străine sunt cele pe care tinerii le ascultă în principal, în limba engleză, care este și cea a cântăreților străini, cuvintele folosite de ei au trecut în dicționarul grecesc, iar împreună cu haosul creat de jargon au creat ceva incredibil de distructiv în limba greacă.

Se zice: „Eram *high*, chiar *up*, pusesem la motocicletă Doors și mă liniștisem, eram *cool*, când intră ăsta și îmi zice că sunt foarte *off*, ce-i cu *look-ul* ăsta expirat al tău? Nu știam că trebuie să ascult Boy George ca să fiu *in*”.

Poftiți și câteva exemple de cântece „grecești”:

- „*Cikabum* și mi-ai căzut în brațe, pe când eram amețit” (cântă Ghiokarinis-Bulas);

- „*Banaki manaki* (Băiță cu ulei de măsline), hai să înfundăm scocul cu ulei, curaj și se vor termina toate problemele și vor fi ca unse” (cântă Maheritsas-Bulas).

În afara discurilor cu melodii grecești, celelalte discuri, precum au fost și cele ale lui Harry Klynn (1940-2018), au devenit sursă de sloganuri răspândite în toată Grecia, pentru a defini acest jargon al noii rase a neo-elinilor. Unele melodii slogan, anumite anecdote, din pricina foarte deseii folosiri, au devenit ceva folosit zi de zi în societatea grecească; însă ele au apărut, au rezistat o anumită perioadă, apoi au dispărut. Și toate aceste sloganuri așa fac: se tot amestecă unele cu altele, merg înainte, se schimbă continuu.

Comentând această situație, Dionisie Savopoulos a spus:

„Oamenii normali, atunci când vor să-și exprime, de exemplu, nedumerirea sau uimirea, în funcție de modul lor de vorbire și de sentimentele pe care le au, ar zice: «am rămas uimit»; alții ar rosti: «m-am mirat»; alții ar spune: «am rămas fără cuvinte» sau «am rămas cu gura căscată». În schimb, tinerii la care vă referiți ar folosi doar două cuvinte: «am chelit». Asta nu mai este limbă, ci este o «beție» de cuvinte!”.

► Concluzie

Dialectul, modul de exprimare și de rostire este, evident, un produs al întregului nostru mod de viață. Muncitorii din port, diversele grupuri de la marginea societății, lumea din mahala, cei educați, oamenii de știință, oamenii de litere și cei de artă au toți propriul mod, întotdeauna deosebit, în care se exprimă.

Care dintre toate aceste moduri este cel corect? Fiecare să judece cum crede de cuviință. Totuși, înțietate ar trebui să aibă acea limbă care se evidențiază atât prin erudiție, cât și prin cultivare duhovnicească și educație, dar și printr-un mod superior de viață. Căci o astfel de limbă este și grecească și merită cu adevărat să fie vorbită (valabil și pentru limba dulce românească „a vechilor cazanii”, cum se zice – n. trad.).

„Revoluția sexuală” a murit

Vă amintiți când ne tot spuneau: Jos cu „taburile”, jos cu moralele, cu sistemul?! Când ne vorbeau, cu sloganuri tunătoare, despre „eliberarea sexuală” și despre... bucuria (!) pe care aceasta o aduce? Atunci când ne considerau întunecați și respingeau, fără nicio discuție, puritatea, înfrânarea și căsătoria?

Acum au uitat toate astea. S-au lepădat ei înșiși de ele. Acum devin propovăduitori ai tuturor acelor pe care mai întâi le-au ironizat sau au râs sarcastic de ele. Dar să luăm lucrurile pe rând...¹.

Cum a început această „revoluție”?

În anii '60 (ai secolului XX – n. trad.) a izbucnit o revoluție atent plănuită, numită „revoluție sexuală”. A fost o mișcare-fulger împotriva moralei și a purității, cu țel direct de nimicire a tuturor valorilor și scopurilor superioare pe care acestea le reprezintă. A propovăduit și a pus în practică deplina libertate-depravare

¹ Acest text este un colaj din multe articole, care se înmulțesc continuu, publicate în ziare. În special am avut în vedere publicații precum ziarele *Απογευματινή* (Ziarul de după-masă), *Ελεύθερος Τύπος* (Presa liberă), *Νέα* (Știri) și *7 ημέρες γυναίκα* (7 zile femeie), precum și revista *ΕΝΑ* (Unul) etc.

(adică libertinaj – n. trad.), pretutindeni și în toate. Adepții ei scriau cuvântul „sex” cu majusculă.

Această mișcare a intensificat activitatea erotică a lumii occidentale. A deschis porțile pentru „desfătările” de orice fel, chiar și cele mai nefirești dintre ele. I-a făcut pe oameni să creadă că, prin această revoluție, li se vor rezolva toate problemele și că vor găsi echilibrul emoțional și sufletesc mult dorit. A umplut societatea cu ținutele vestimentare ofensatoare ale unora dintre oameni, cu magazinele pline de obiecte de uz sexual (așa-numitele sex shop – n. trad.), cu afaceri cu obiectiv pornografic (de la reviste, cinematografe și săli de teatru până la atâtea alte „centre de distracție”). „Revoluția sexuală” a adus la suprafață localurile rău famate, aflate de obicei în subsolul unor clădiri, promovându-le pretutindeni ca un model de comportare și de viață. Și a aruncat tot conținutul acestei guri de canalizare a imoralității în mass-media, în educație, chiar și în familie. Linia ei directoare a fost sloganul distructiv: „Sex, mai mult sex”, care a fost idolatrizat și a devenit chiar simbolul fericirii și al conviețuirii sociale.

Unde a fost condusă lumea prin această „revoluție”?

Așadar, toată această revoluție a ajuns până la extreme. În strădania ei de nivelare totalitară a apelat la presiune, a condus la forțare prin intimidare. Vrând să fie și ele în duhul epocii, multe persoane au ajuns la tot felul de aventuri sexuale, nu dintr-o dispoziție și nevoie spontană, ci datorită unui fel de obligație

și presiune socială. Astfel, eliberarea de „tabuurile” trecutului i-a prins pe oameni în capcană cu o nouă „libertate”, insuportabil de presantă și deloc... liberă.

Prin urmare, oamenii ultimelor decenii ale secolului trecut au simțit o dezamăgire cruntă, un gol sufletesc, au trăit sentimentul singurătății și al deznădejdiei, care le-au creat apoi povara și asfixierea datorată nihilismului (a se citi „datorată păcatului”), dincolo de explozia „afrodiziacă” (chinuitoare și adesea mortală – n. trad.) de boli cu transmitere sexuală, cum se numesc ele în mod elocvent, pe primul loc situându-se SIDA (vom vedea mai jos, într-un alt subcapitol, date statistice clare în acest sens).

Ce se întâmplă astăzi?

Deja societatea noastră, tineretul și... cei „eliberați”(!), toți trec acum la... „contrarevoluție”. Încet-încet, în mod conștient sau inconștient, aproape toți își doresc acum valorile pe care „eliberarea” sexuală a vrut să le nimicească. Acum luptă împreună pentru îndepărtarea și dispariția ei. În anii '90 deja se ivesc zile mai bune, iar de câștigat vor avea generațiile ce vor veni...

Ziarele scriau, în acest sens:

• „Acum revenim la sexualismul... tradițional. Ce înseamnă asta? Relații și limite statornice, ca să ne... bucurăm de toate mai bine. Cam așa se șterg problemele sexuale în această epocă, la nivel internațional; anii '90 aduc aceste schimbări, rezultate ale cercetărilor făcute de specialiști”.

• „Americani, care sunt gata să se supună oricărei isterii, deja au hotărât să se îndepărteze cu totul